070819 11:e sön e trefaldighet
Lars B Stenström

To tell the whole truth

I min ungdom blev jag oerhört smickrad
när en massa duktiga och belästa yrkesmänniskor
begåvade och skickliga akademiker
ville låta mig, den oskolade och oerfarne nybörjaren,
skriva en utförlig rapport i ett svårt och viktigt ämne
Så jag sa mitt ja

När dagen för presentationen av rapporten kom
hade jag inte skrivit en rad –
jag hade inte klarat uppgiften, den var för svår
Svett i pannan, dunkande hjärta, fjärilar i magen
Hur skulle jag göra?
Jag fick helt enkelt ringa några personer och erkänna
att det här hade jag inte klarat och skulle heller inte
i framtiden komma att klara uppdraget

Jag ville vara så duktig, jag ville kunna så mycket
jag ville betyda något, men det gick inte
Gissa därför om texten (Matt 21:28-31) känns i magtrakten
att säga ja till uppgiften men sedan inte utföra den
det har jag varit med om – har Du?

Texten är perfekt för dagens samhälle
Religionen har tvingats bort från den sociala arenan,
skola, vård och omsorg, där det mesta sköts av staten
Mångfalden inte bara av nyutkomna böcker
utan av åsikter och medier gör att vi inte längre
har samma referensramar – kultur- och mediereferenser
går förlorade. Man har inte läst eller sett
Psykologin har istället blivit religionens nya hemmaarena

Jag vill känna tro, sjöng Marie Fredriksson, hon i Roxette
Religionen har alltmer kommit att handla om hur vi reagerar
den rör vad vi tänker, upplever och känner

Här kommer en växande ateism att angripa oss
hårt, genomtänkt och målmedvetet
Religionen tänker och säger ett och gör ett annat
Dessutom, det religionen säger och hävdar tankemässigt
är fel från början till slut – en illusion
Richard Dawkins The God Delusion kommer snart på svenska
en antireligionsbok med hårda angrepp
och ständiga ironiska och raljerande slängar
”Jag angriper Gud, alla gudar, vadsomhelst och alltsomhelst
övernaturligt, när och hur de än har eller kommer att bli uppfunna.”
I praktisk handling leder religion och tro
enligt ateisterna också till
tvång, övergrepp, till våld och krig
Här måste vi alla rusta oss – tänka klart
och handla medvetet, medmänskligt och i solidaritet
med och för de som är mest utsatta
vi måste göra ja-handlingar i vingården

Vilka människors handlingar får oss att reagera
och känna starkast? Politikernas!
En utbredd mening är att de lovar brett i valrörelsen
och håller tunt under mandatperioden
Att de presenterar valfläsk så det vattnas i munnen
men ger oss barkbröd att äta

När de väl fått oss i valurnan börjar diskussionen
om det verkligen var ett löfte som gavs
eller om det bara var en utfästelse
Ja stackars politiker, jag säger bara det
Hur ska de klara av alla ilskna väljare…

Vi som vet bäst och har alla svar på distans
Vi som svajar likt grässtrån för vinden
böjer oss än hit och än dit

Hur ska politikerna klara av Jesus?
Det måste vara en plåga för en politiker
att läsa dagens text i Matteus 21:28-31
Den handlar om att säga ett och göra något annat
Men skyll inte på politikerna, peka inte ut dem
som hycklande, de är som du och jag
de tillhör ingen annan sort, de är inga utomjordingar
De kommer ur alla möjliga sammanhang
och de har lika goda kontakter
med människor som du och jag

Låt mig avslöja: de är vanligt folk som du och jag
Politikerna förtjänar vårt stöd därför att
de vill ta ansvar vill göra nytta, de vill stå till tjänst
Men - Vi kan gott vara kritiska mot dem som
säger ett och gör ett annat
dem som handlar orättfärdigt
och vi kan gott ifrågasätta partipolitiken
och partiernas högmodiga anspråk
när **de** förvandlar tro till vetande
Det finns inget parti där inte den egna övertygelsen
slår ut bättre vetande, där tro blir veta
Ni hörde kanske Mona Sahlin hävda i sitt sommarprogram
när hon var kritisk till religionens människor
därför att de gör tro till veta
och just då klirrade det rejält och hörbart runtom
i alla politiska glashus

Jesus har gjort klart för oss att vårt tal ska vara sådant
att ja skall vara ja och nej ska vara nej (Matt 5:37)
Do you swear to tell the truth, the whole truth?
and nothing but the truth, so help you God?
I do! Vi har hört eden avläggas i hundratals filmer.
Gud hjälper oss genom Jesus att bli sådana
att edsavläggelsen blir överflödig
ja är ja och nej är nej jämt och samt
i vått och torrt

Helgjutenheten är nödvändig för den
som vill följa Jesus
Till Guds vilja kan vi människor säga ja
och vi kan vända den ryggen och säga nej
Vi kan välja att göra Guds vilja
och vi kan vägra att delta i Guds verk

Ske din vilja, låt din vilja ske ber vi
ibland smått tanklöst om i Herrens bön!
Ändå tycks oftast våra egna önskningar
vara viljan som sker, som styr

Historien Jesus berättar om de två sönerna
syftar på publikaner och tullindrivare
som efter åratal av synd och egen vinning omvänt sig,
de hörde Johannes döparens förkunnelse
och de gjorde bättring

Att arbeta i vingården betydde att verka i Israel,
i den aktuella tiden
för dig och mig betyder det av vi tänker
Sverige och Örebro, här och nu

Lyssnarna då kände igen sina mest religiösa ledare
de som hela tiden offentligt sagt sitt ja till Guds vilja

men handlat på ett annat sätt
Människor är inte dumma, de genomskådar hyckleriet
och de ser det goda hjärtat

Alltihop kan smälta samman till frågan
om det vi säger och gör talar samma språk
Inte skall var och en som säger till mig
Herre, Herre komma in i himmelsriket, utan den
som gör min himmelske Faders vilja (Matt 7:21)
säger Jesus. Handlingen går utöver vad man säger
För att ladda berättelsen med ännu mer upprorisk kraft
lyfter Jesus fram de föraktade, tullindrivare och horor
Nu är de våra föredömen, de som först sagt sitt nej
också genom sina liv - men sedan omvänt sig
och ställt all sin förmåga och kraft,
all sin värme och kärlek i Guds tjänst
Ni hör i Guds tjänst, deras liv har blivit gudstjänst

För den ärlige återstår funderingarna över
vilka ja-handlingar som stämmer med det Gud vill
Här är inte alla kristna samstämmiga
Men Jesus frågar inte här efter kyrkan - han vill ha vårt
alldeles personliga svar, vår egen reaktion
och sedan vill han ha vår handling
och att våra ord svajar en aning
kan han möjligen stå ut med
men inte att vi som lärjungar och kristna
låter blir att göra Guds vilja

Ett problem är att våra egna önskningar
talar så högt och tydligt i vårt inre
som vore de Guds röst
Vi måste gång på gång fråga oss
hur vi förstått och prövat uppdraget

att kallelsen till tjänst verkligen är från Gud
Hur vet Du att det Du uppfattar som Guds röst
inte bara är Din egen ambition och längtan?
Egennyttan som förklädd Gud?

Det finns fler komplikationer
Paulus hävdar att viljan att göra det rätta
finns hos honom/hos oss men inte förmågan:
Det goda som jag vill det gör jag inte,
men det onda som jag inte vill - det gör jag (Rom 7)
och han förklarar att vi förlorar denna inre kamp
genom synden, och från den kan bara Gud
genom Jesus Kristus lösa oss

Vi kan inte enbart genom egen kraft
bli helgjutna så att tanke och handling
talar samma språk, trovärdighetens, Gudslikhetens språk
Vi behöver Guds stöd och hjälp
Från honom flödar rätten fram som vatten
och rättfärdigheten som en outsinlig ström